

GRENZELOZE MUZIEK

In het hart van Leeuwarden komt iedere week een groep bijzondere muzikanten bijeen om met elkaar muziek te maken.

De deelnemers komen vanuit alle windstreken van de wereld en zijn om uiteenlopende redenen naar Nederland gekomen. Grenzeloze Muziek, een programma van Embrace Nederland, brengt hen samen. „Grenzeloze Muziek helpt mij te praten over gevoelens.”

Dat zegt Rolyan Mohamed, één van de deelnemers aan Grenzeloze Muziek. Rolyan kwam midden in de lockdown in 2021 vanuit Syrië naar Nederland. Ze sprak de taal niet, liep met een mondkapje op door de gangen van het asielzoekerscentrum en miste haar familie enorm. Rolyan kwam in een klein dorpje in het noorden van Friesland te wonen en vertelt dat Grenzeloze Muziek haar redding was. „Het ging echt niet goed met mij. In Syrië zijn we gewend om altijd met familie bij elkaar te zijn, om samen te eten, samen muziek te maken en te zingen. Hier was het letterlijk in alle vormen stil.”

Emotie

Ze vertelt over de Saz, het snaarinstrument dat in elke Syrische woning staat. „Ook al kun je 'm niet bespelen, dan nog heb je dat instrument in huis, dat is onze cultuur.” Hoewel Rolyan niet veel kon meenemen tijdens haar vlucht, zorgde ze er wel voor dat die Saz meekwam. Toen ze met Grenzeloze Muziek in aanraking kwam, was dus ook gelijk duidelijk dat zij dit instrument wilde leren bespelen. „Het brengt me in het hier en nu. Als ik muziek hoor, dan ben ik helemaal in het moment en vergeet ik al het andere. Sigute leert ons dat muziek emotie is, dus wat ik voel, breng ik met mijn muziek naar buiten. Ja, Grenzeloze Muziek helpt mij te praten over gevoelens.”

De Sigutė waar Rolyan over spreekt, is de Litouwse dirigent Sigutė Žurauskaitė, die speciaal voor dit programma is gevraagd door Embrace Nederland. Ze begeleidt de wekelijkse improvisatie-sessies in café Neushoorn.

„Je weet nooit wat er staat te gebeuren tijdens een repetitie”, lacht Sigutė als ze over de twee groepen van Grenzeloze Muziek vertelt. „Ik ben gewend koren te begeleiden. Daar voel ik me comfortabel bij. Dit project was helemaal nieuw voor me. Ik wist niet wat ik kon verwachten en wat bijvoorbeeld het muzikale niveau van de deelnemers was. Dat was voor mij wel een uitdaging. Ik moest ook zelf vanaf een nulpunt beginnen, net als de deelnemers.”

'Dankzij Grenzeloze Muziek heb ik weer een familie.'

Een optreden van Grenzeloze Muziek in Neushoorn. Rechts workshopleider en dirigent Sigute Žurauskaitė. Foto: Simon van der Woude.

Sigute benoemt de werkwijze die ze hanteert: „We improviseren alles op basis van hoe mensen zich voelen, want dat is voor mij een belangrijke pijler in het maken van muziek. Iedereen neemt zijn eigen rugzakje mee naar een repetitie. Ik zie aan lichaamstaal hoe iemand zich voelt en dat nemen we mee in de compositie, want dan raakt muziek.”

Op die manier leren muzikanten ook naar elkaar luisteren. Dat was niet direct het geval. Sigute herinnert zich de eerste keer dat ze aan de slag ging met de allereerste groep. „Iedereen wilde laten horen wat hij kon en alles klonk keihard door elkaar heen.” Ze lacht opnieuw hartelijk. „Dat is misschien ook wel de grootste verandering door alle repetities: dat de muzikanten naar elkaar hebben leren luisteren en als dat binnen het maken van muziek gebeurt, neem je dat automatisch mee in het dagelijks leven.”

PODCAST

Van het project 'Grenzeloze Muziek' in Leeuwarden is een podcast gemaakt, in samenwerking met Embrace Nederland en Zorgbelang Fryslân. Het is de tweede aflevering in de podcastserie 'Sociale Geluiden' over wat muziek kan betekenen in de zorg en het sociaal domein.

De podcast is te beluisteren via Spotify en op www.embracenederland.nl en www.zorgbelang-fryslan.nl.

Metamorfose

Wat Sigute opvalt is de metamorfose die deelnemers doormaken. Van verlegen en timide naar zelfverzekerde mensen die vragen durven te stellen en ongedwongen plezier met elkaar maken. En de drempel om mee te doen is laag. De oefensessies in café Neushoorn in Leeuwarden zijn gratis toegankelijk en zelfs voor instrumenten kan worden gezorgd. De deelnemers komen onder meer via taalscholen, internationale schakelklassen en – minstens zo belangrijk – het netwerk van de overige muzikanten in aanraking met Grenzeloze Muziek.

Mees van den Bergh is projectleider namens Embrace Nederland. Embrace Nederland is een praktisch expertisecentrum dat muziek inzet om de wereld van kwetsbare doelgroepen en hun begeleiders wat mooier te maken. De stichting ontwikkelt programma's en trainingen voor de zorg en het sociaal domein. Grenzeloze Muziek valt onder die tweede noemer.

Mees ziet de sociale kring van de deelnemers groeien. Vriendschappen ontstaan. „Je hoort dat terug in de muziek. We merken dat ze steeds beter op elkaar reageren en écht samenspelen. Ze ondersteunen elkaar. Mehmet die al heel lang Saz speelt, begeleidt Rolyan, die minder ervaring heeft. Ook buiten de repetities oefenen muzikanten met elkaar. Daar zijn we ontzettend blij mee.”

Het uitbreiden van die sociale kring heeft nog een bijkomend voordeel. „Als je onder mensen bent, leer je sneller een taal.” Dat stelt deelnemer Gassan Zaor. Hij vluchtte vanuit Syrië eerst naar Venezuela en van daaruit naar Nederland. Zijn toenmalige vrouw en zoon kwamen in Amerika terecht en zijn daar nog. Met een koffer in de hand kwam ook hij tijdens een lockdown aan in Nederland. Het leren van de taal via een boek ging hem niet snel genoeg, dus Gassan wierp zich al snel op als vrijwilliger.

Zo kwam hij als vrijwilliger terecht bij het CityProms Festival, waar Grenzeloze Muziek ieder jaar geprogrammeerd staat. Als projectleider Mees hem vraagt of hij muziek wil maken, antwoordt hij positief. Hij wordt meteen opgenomen in de groep. „Daardoor heb ik nu weer familie”, zegt Gassan treffend.

Muziek verbindt, dat is de grondtoon van Embrace Nederland.

Wil je meer informatie, of heb je interesse voor jouw organisatie in een muzikaal project van Embrace Nederland? Neem dan vrijblijvend contact op met Embrace Nederland.

Dirk Boutsstraat 40
8932 CT Leeuwarden
T +31 (0) 6 21 96 15 73
E info@embracenederland.nl
W embracenederland.nl